FIL-PRIM'AWLA TAL-QORTI ~IVILI

IM}ALLEF

ONOR. JOSEPH R. MICALLEF LL.D.

ILLUM il- }amis, 9 ta' Mejju, 2002

Kaw\a Numru 14
~itazz. Nru. 133/01JRM

Philip O. GATT *proprio* kif ukoll b]ala Direttur g]an-nom u in rappre\entanza ta' Resort Hotels Holdings Ltd., Prockleys Properties Ltd. U Finvest International Ltd., u Mark Gatt

vs

Adrian BUSIETTA *proprio* kif ukoll b]ala Direttur g]an-nom u in rappre\entanza ta' A.B. Holdings Limited u Town Investments Limited

Il-Qorti:

Rat l-Att ta`-~itazzjoni mressaq fid-29 ta' Jannar, 2001, li bih l-atturi ippremettew:

Illi l-konvenut pro et noe istitwixxa pro`eduri ta' disprezz tal-Qorti fil-15 ta' Novembru 1999, fl-atti tal-mandat ta' inibizzjoni 2763/95 kontra l-atturi pro et noe liema pro`eduri [ew ikkontestati fis-17 ta' Novembru 1999, Im]allef Geoffrey Valenzia;

Illi, fil-mori ta' dawn il-pro`eduri l-Onorabbli Qorti ~ivili qabdet u iddekretat dan ir-rikors ming]ajr ebda pre avvi\ jew digriet li l-atti kellhom jit]allew g]all-provvediment, u dan tutto al inkonsapevolezza tal-intimat;

Illi, l-intimat kien ilu xhur jikkontendi li ried jag]mel kontro-e\ami ta' affidavit li [ie ppresentat fl-atti mir-rikorrenti, biss il-persuna li abbozzat l-affidavit Stephen England ma kienx Malta, tant li din il-kaw\a kienet anki marret sine die fuq talba tal-istess rikorrenti sakemm [ie lura l-istess x]ud Stephen England;

Illi l-intimati inadempiment tat-talba sabiex jikkontroe\aminaw lill-istess England]arkuh mill-inqas tlett darbiet, inkluz darba bl-iskorta;

Illi bin-notifika tar-riappuntament l-intimat Mark Gatt ma [ie qatt notifikat;

Illi, l-intimati kienu ddikjaraw li ma kellhomx provi g]ajr, il-kontro e\ami ta' Stephen England, biss wara dan ir-rikorrenti, li kien diga g]alaq l-istadju tal-provi tieg]u, ir-rikorrent gab aktar provi, u ri\ultat ta' dan l- intimati kellhom dritt jirregolaw ru]hom; meta b]al sajjetta fil-bnazzi [ew rinfa``ati b'degriet finali fit-8 ta' Jannar 2000;

Illi, dan id-degriet ordna lir-registratur tal-Qrati sabiex jistitwixxi pro`eduri abbazi tal-artikolu 1003 A tal-Kap 12 tal-Li[ijiet ta' Malta fi \mien xahar mill-provvediment;

Illi, fost affarijiet o]ra l-attur pro et noe g]alhekk ma ing]atax opportunita li jressaq il-provi tieg]u fuq il-fatti, kif inhu d-dritt tieg]u, inkser il-prin`ipju ben stabbilit tal-Audi Alteram Parte, inkontestat u protett mil-Li[i, kemm dik nostrana, inkluza l-Kostituzzjoni ta' Malta, kif ukoll l-Konvenzjoni Ewropea g]all-protezzjoni tad-drittijiet fondamentali tal-bniedem;

G]alhekk l-attur pro et noe talab lil din l-Onorabbli Qorti g]aliex m'g]andhiex g]ar-ragunijiet imsemmija:

1. Tiddikjara u tidde`iedi illi d-degriet fuq imsemmi tat-8 ta' Jannar 2000 kien l-effett ta' \ball li jdher mill-atti tal-pro`ess;

2. Tiddikjara u tidde`iedi li l-intimat Mark Gatt ma [iex notifikat bir-riappuntament tal-kaw\a;

3. Tiddikjara u tidde`iedi li dawn l-i\balji jikkostitwixxu ba\i g]ar-ritrattazzjoni, u dan a tenur tal-artikolu 811 sub in`i\ B u L, tal-Kap 12 tal-Li[ijiet ta' Malta;

4. Tordna it-twaqqif tal-esekuzzjoni tad-degriet, fuq ilmentat, u t]assar l-istess degriet datat 8 ta' Jannar 2001;

5. Tordna r-ritrattazzjoni tar-rikors tar-rikorrenti datat 15 ta' Novembru 1999;

Bl-ispejje\, kontra l-konvenut pro et nomine li minn issa huwa n[unt g]as-subizzjoni;

Rat id-Dikjarazzjoni ma]lufa u n-Nota tax-Xiehda tal-atturi;

Rat in-Nota mressqa fl-20 ta' Frar, 2001, li biha l-im]arrek *proprio et nomine* e``epixxa:

1. Illi preliminarjament in-nullita' ta' dawn il-pro`eduri peress li skond l-Artikolu 811 tal-Kap. 12, tista' tintalab ritrattazzjoni ta' senten\a. L-ordni mog]tija mill-Qorti fit-8 ta' Jannar 2001 huwa degriet, fatt a``ettat mill-istess atturi;

2. Illi ming]ajr pregudizzju g]all-premess u kuntrarjament g]al dak li jikkontendu l-atturi, fit-8 ta' Jannar 2000 ma ng]ata ebda degriet mill-Qorti li permezz tieg]u ng]atat ordni li jittie]du pro`eduri ta' disprezz fil-konfront tal-atturi;

3. Illi ming]jr pregudizzju g]all-premess, ir-ritrazzjoni g]ab-bazi ta' l-Artikolu 811(b) tal-Kap. 12 tista' ssir f'ka\ li `itazzjoni ma tkunx [iet notifikata. Il-ka\ odjern jitratta dwar notifika ta' avviz ta' smieg] bir-rijappuntament tal-kaw\a;

4. Illi ming]ajr pregudizzju g]all-premess, in-nuqqas ta' interess guridiku in kwantu t-talba hija ba\ata fuq l-Artikolu 811b tal-Kap. 12;

5. Illi ming]ajr pregudizzju g]all-premess u kif jirri\ulta mill-atti pro`esswali tad-degriet mog]ti fit-8 ta' Jannar, 2001, it-talba ta' l-atturi g]ar-ritrattazzjoni hija nfondata fil-fatt u fid-dritt u g]andha ti[i mi`]uda;

6. Illi ming]ajr pregudizzju g]all-premess, l-inamissibilita' tar-raba' talba ta' l-atturi in kwantu qieg]ed jintalab it-twaqqif tal-esekuzzjoni tad-degriet tat-8 ta' Jannar 2001. Il-li[i tipprovdi pro`edura li g]andha tintuza g]al dan l-iskop;

Bl-ispejje\ kontra l-atturi li huma minn issa n[unti in subizzjoni;

Rat id-Dikjarazzjoni ma]lufa u n-Nota tax-Xiehda tal-im]arrek *proprio et* nomine;

Rat id-Degriet tag]ha tas-7 ta' Marzu, 2001, li bih ordnat il-bidla fl-atti tal-kaw\a mitluba mill-attur;

Rat in-Nota ta' Sottomissjonijiet imressqa fid-29 ta' Marzu, 2001, mill-im]arrek *proprio et nomine* dwar l-ewwel e``ezzjoni preliminari tieg]u[1];

Rat in-Nota ta' Sottomissjonijiet imressqa fl-14 ta' Mejju, 2001, bi twe[iba tal-atturi dwar l-imsemmija e``ezzjoni preliminari[2];

Semg]et it-trattazzjoni tal-avukati tal-partijiet;

Rat l-atti kollha tal-kaw\a, u kif ukoll dawk tar-Rikors g]all-}ru[ta' Mandat ta' Inibizzjoni numru 2763/95, li kien dekretat fit-8 ta' Jannar, 2001;

Rat id-Degrieti tag]ha tad-29 ta' Mejju, 2001, 4 t'Ottubru, 2001, 10 ta' Jannar, 2002, u 26 ta' Marzu, 2002, li bihom]alliet il-kaw\a g]ad-de`i\joni dwar l-ewwel e``ezzjoni preliminari tal-im]arrek *proprio et nomine*;

Ikkunsidrat:

Illi b'din il-kaw\a l-atturi, fil-kwalita' tag]hom fuq imsemmija, qeg]din jitolbu t-t]assir ta' Degriet mog]ti minn din il-Qorti (diversament presjeduta) fit-8 ta' Jannar, 2001, (l-atturi jsemmu s-sena 2000) fuq Rikors

[1] Pa[[. 16-8 tal-pro`ess
[2] Pa[[. 20-2 tal-pro`ess

imressaq mill-im]arrek tal-lum fil-15 ta' Novembru, 1999, liema Degriet ordna li jinbdew kontrihom pro`eduri g]al disprezz tal-Qorti wara li qieset li g]amlu]wejje[li kienu mi\muma milli jwettqu b'Degrieti tal-10 ta' Novembru, 1995, fl-att tal-Mandat ta' Inibizzjoni miksub kontra tag]hom mill-im]arrek tal-lum, u ie]or tad-9 ta' Mejju, 1997, fl-atti tal-kaw\a numru 1974/95FGC bejn l-istess partijiet;

Illi l-atturi qeg]din jitolbu wkoll is-smig] mill-[did tal-imsemmi rikors, skond l-artikolu 811(b) u l-artikolu 811(l) tal-Kapitolu 12 tal-Li[ijiet ta' Malta, min]abba li jg]idu li d-degriet ing]ata bi ksur tal-jedd tag]hom g]al smig] xieraq billi l-atti ma kinux notifikati lilhom kif imiss u d-degriet kien l-effett ta' \ball li jidher mill-atti;

Illi, g]al din l-azzjoni, l-im]arrek laqa', fost l-o]rajn, billi jg]id li l-kaw\a ma tiswiex g]aliex ma jistax jintalab smig] mill-[did jekk mhux minn kaw\a maqtug]a b'sentenza. Huwa jressaq e``ezzjonijiet o]rajn ta' natura pro`edurali wkoll;

Illi l-Qorti qeg]da tag]ti din id-de`i\joni dwar din l-ewwel e``ezzjoni tal-im]arrerk;

Illi s-sottomissjoni ewlenija tal-im]arrek hija fis-sens li l-istitut tas-smig] mill-[did jew ritrattazzjoni japplika biss b]ala pro`edura e``ezzjonali dwar kaw\a li tkun inqatg]et b'sentenza. Huwa jg]id li f'dan il-ka\ la kien hemm kaw\a u lanqas sentenza, imma biss Degriet mog]ti minn rikors b'talba biex jinbdew pro`eduri g]al disprezz;

Illi, min-na]a tag]hom, l-atturi qeg]din jis]qu li huma mxew sewwa u li l-azzjoni tag]hom tista' titmexxa 'l quddiem g]al talba ta' smig] mill-[did tar-rikors dekretat ukoll, g]aliex, wara l-bidliet illi da]lu fil-li[i tal-pro`edura fl-1995, dak li jg]odd g]al sentenza jg]odd ukoll g]al degriet. Imma, fuq kollox, itennu li l-pronun`jament li tat il-Qorti fit-8 ta' Jannar, 2001, huwa fis-sens veru tal-kelma sentenza u mhux degriet;

Illi, mid-daqqa t'g]ajn, il-bixra tas-sottomissjonijiet miktuba tal-atturi tag]ti 'l wie]ed x'jifhem li l-im]arrek g]andu ra[un jg]id li l-pro`edura tas-smig] mill-[did tapplika biss dwar sentenza li tkun g]addiet f'[udikat. I\da l-atturi jg]idu li llum il-[urnata l-pro`edura tar-rikors saret il-pro`edura ewlenija u g]alhekk il-Kodi`i tal-Pro`edura jirrendi applikabbli g]al pro`edura b'rikors dak li qabel kien applikabbli g]all-g]amla solenni tal-pro`edura;

Illi huwa mag]ruf li llum il-[urnata, fis-sistema pro`edurali Malti, idda]]lu g]add [mielu ta' azzjonijiet li jinbdew bil-pro`edura tar-rikors. Dan wie]ed l-i\jed li jsibu f'li[ijiet spe`jali[3], u l-pro`eduri li jitnisslu minn azzjonijiet spe`jali b]al dawn g]andhom min-natura ta' kaw\i s]a], bil-provvediment a]]ari mog]ti jikkostitwixxi sentenza fil-veru sens tal-kelma. Huwa b'xebh ma' dawn l-g]amliet ta' pro`eduri li l-atturi tal-lum qeg]din jg]idu li l-li[i ne]]iet kull distinzjoni bejn senteni u degrieti;

Illi l-Qorti ma tistax taqbel ma' din is-sottomissjoni tal-atturi, g]aliex dak li japplika g]al dawk il-pro`eduri "spe`jali" ma jid]olx fil-kwestjoni li g]andha quddiemha l-Qorti llum f'dan il-ka\. Fl-ewwel lok, fejn fl-1995 il-le[islatur ried li japplika istituti pro`edurali billi jwessag]hom ukoll g]all-pro`edura tar-rikors, hekk g]amel espressament. F'dan il-ka\, meta saru l-bidliet fil-li[i bl-Att XXIV tal-1995, fit-Titolu IV tat-Tieni Ktieb tal-Kap 12, ma ssemma xejn dwar smig] mill-[did minn pro`eduri mibdija b'rikors, u i\jed u i\jed b'rikors fl-atti ta' mandat kawtelatorju (b]alma huwa l-ka\ li g]andha quddiemha l-Qorti llum) li [ie dekretat u mag]luq;

Illi, fit-tieni lok, l-argument tal-atturi fis-sens li llum il-[urnata l-pro`edura mibdija bir-rikors g]andha xebh mal-pro`ediment sommarju mibdi b'`itazzjoni m'huwiex il-

[3] Ara, per e\empju, art 73 tal-Kap 37, art 22~ tal-Kap 101 u artt. 218 u 402 tal-Kap 386

punt li tassew imissu ji[i diskuss: l-att li beda l-pro`eduri li wasslu g]all-provvediment lamentat mhux rilevanti daqskemm g]andu jkollha rilevanza l-g]amla ta' pro`edura li ttie]det b'dak l-att u l-g]amla ta' provvediment mog]ti b'ri\ultat ta' dik il-pro`edura;

Illi huwa minnu li l-atturi jag]mlu differenza bejn digriet interlokutorju u ie]or li jag]laq il-pro`edura, i\da f'dan il-ka\ dak li pprovdiet il-Qorti fit-8 ta' Jannar, 2001, ma kienx temm l-episodju, imma nissel wie]ed [did li l-atturi tal-lum qeg]din, kif g]andhom kull jedd, jikkontestaw, u li l-provi dwaru iridu jinstemg]u;

Illi m'hemm dubju li d-distinzjoni bejn degriet u sentenza g]adha tiswa sal-lum il-[urnata. Minbarra l-g]a\la tradizzjonali bejn degrieti interlokutorji u dawk kamerali, il-provvedimenti li g]andhom min-natura ta' degriet jintg]arfu minn dawk li jikkostitwixxu sentenza prin`ipalment minn jekk dawn jag]lqux il-kwestjoni li dwarha dak il-provvediment ikun ing]ata. Huwa maqbul b'awtorita' li jekk de`i\joni tag]laq il-kwestjoni din tkun sentenza; jekk, min-na]a l-o]ra, din tipprovdi dwar episodju jew aspett pro`edurali matul il-kwestjoni, allura titqies b]ala degriet[4]. Kif ing]ad b'awtorita'[5], dak li jikkostitwixxi sentenza huwa d-definittivita' tag]ha, fis-sens ta' *quando terminat negotium de quo agitur*, u tista' tkun ta' \ew[g]amliet: jew li taqta' l-meritu tal-kwestjoni, jew li te]les lill-im]arrek milli joqg]od fil-kaw\a. Min-na]a l-o]ra, d-degrieti ma jtemmux il-kwestjoni u jing]ataw matul is-smig] tal-atti bis-soluzzjoni ta' kwestjonijiet an`illari. L-i\jed karatteristika ewlenija fid-degriet hija li ma jikkostitwix [udikat g]all-qorti li tkun tag]tu, g]all-kuntrarju ta' dak li jse]] f'sentenza. Kien ukoll meqjus li meta f'provvediment il-Qorti tirriserva l-kap tal-ispejje\ g]al stadju ie]or, dan ikun sinjal `ar li dak il-provvediment ikun degriet u mhux sentenza;

---

[4] Ara Prof. Caruana *Notes on Civil Procedure* pa[. 1419; Mattirolo *Diritto Giudiziario*, Vol. IV, pp16-7; u Mortara *Digesto Italiano* Vol XXI (*voce " Sentenza Civile"*), pa[[. 450 ff.

[5] App. ~iv. **29.4.1925** fil-kaw\a fl-ismijiet ***Tabone vs Bor[Olivier*** (Kollez. Vol: **XXVI.i.115**)

Illi, g]alhekk, il-qofol tal-kwestjoni huwa jekk il-provvediment mog]ti fit-8 ta' Jannar, 2001, kienx degriet jew kienx sentenza. Il-Qorti hija tal-fehma li dak il-provvediment kien degriet. Tifhem dan g]aliex kieku kien sentenza, kien ikun idde`ieda l-kwestjoni u temmha u ma kienx ikun hemm g]alfejn li, bis-sa]]a tieg]u jinbdew pro`eduri o]ra. Fil-ka\ pre\enti, hekk kellu jsir u fil-fatt inbdew pro`eduri g]al sejba ta' disprezz min-na]a tal-atturi: ma kienx ikun hemm ]tie[a ta' tali pro`eduri kieku l-provvediment tat-8 ta' Jannar, 2001, idde`ieda b'mod definittiv li l-atturi kienu]atja ta' disprezz lejn l-awtorita' tal-Qorti;

Illi, minbarra dan, il-fatt li l-provvediment huwa motivat ma jirrendihx b'daqshekk f'sentenza: l-ebda parti tal-li[i ma tg]id li degriet ma jibqax tali jekk titni\\el fih ir-ra[uni g]aliex il-Qorti tkun waslet g]al dik il-fehma tag]ha. Min-na]a l-o]ra, dak li jiswa m'hijiex l-g]amla jew id-dettal tal-provvediment daqskemm in-natura tad-dispo\ittiv tieg]u. Fil-ka\ partikolari, id-dispo\ittiv tal-provvediment lamentat nissel pro`ediment [did u mhux g]alaq id-dibattitu tal-kwestjoni mqanqla bir-rikors promotur;

Illi, ladarba l-provvediment lamentat mhux sentenza kif il-li[i tifhem il-kelma, ma jistax jing]ata r-rimedju tas-smig] mill-[did kif kontemplat mill-artikoli 811 jew 812 tal-Kap 12, u g]alhekk l-ewwel e``ezzjoni tal-im]arrek tidher mist]oqqa;

Illi ing]ad g]add ta' drabi li l-]ti[ijiet pro`edurali f'ka\ijiet ta' smig] mill-[did g]andhom ji[u mfissra b'mod dejjaq u litterali[6], sewwasew min]abba n-natura e``ezzjonali ta' dan l-istitut. Issa jekk dan japplika g]al sentenzi li g]addew f'[udikat[7], g]andu japplika b'i\jed qawwa g]al dawk il-provvedimenti (b]ad-degriet ta]t e\ami) li ma

[6] Ara, per e\empju, Kumm. **11.10.1955** fil-kaw\a fl-ismijiet ***~iappara vs |ammit*** (Kollez. Vol: **XXXIX.iii.894**)

[7] Ara, per e\empju, App. Inf. **31.7.1996** fil-kaw\a fl-ismijiet ***Martin Farru[ia vs John Mifsud et***

jikkostitwux sentenza. F’ka\ fejn provvediment temm azzjoni ming]ajr ma investiet il-mertu (degriet ta’ de\erzjoni) ing]ad espressament li r-rimedju tas-smig] mill-[did ma japplikax g]aliex b’dak il-provvediment il-kaw\a ma kinitx meqjusa b’hekk b]ala li [iet “de`i\a”[8] g]all-finijiet tal-li[i;

Illi, l-istess jing]ad dwar id-degriet li minnu jilmentaw l-atturi f’din il-kaw\a. }lief li ji\died ji[i osservat li, g]all-kuntrarju ta’ bosta mill-ka\ijiet li ssemmew b]ala e\empju matul din id-de`izjoni, l-atturi tal-lum g]andhom kull jedd u kull opportunita’ li, fil-pro`eduri li g]ad hemm pendenti dwar il-kwestjoni ewlenija (u li huma di[a’ ikkontestaw), jistg]u u jmisshom iressqu d-difi\a tag]hom ming]ajr xkiel, u b’hekk il-lanjanza li huma g]andhom tista’ ti[i mist]arr[a u meqjusa f’dawk il-pro`eduri;

G]al dawn ir-ra[unijiet, il-Qorti qeg]da tidde`iedi billi:

Tilqa’ l-ewwel e``ezzjoni tal-im]arrek *proprio et nomine* u tqis li l-azzjon mibdija mill-atturi *proprio et nomine* ma tiswiex u g]alhekk **ti`]ad it-talbiet** attri`i, bl-ispejje\ kontra tag]hom.

Moqrija

ONOR. JOSEPH R. MICALLEF LL.D.
9 ta’ Mejju, 2002

---

[8] P.A. GCD **24.11.2000** fil-kaw\a fl-ismijiet ***Paul Abela et vs Victor Chircop et***

Charles Falzon,
Deputat Re[istratur,
9 ta’ Mejju, 2002